

Prace poglądowe i monografie

JAKOŚĆ ŻYCIA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

**Bogusław Habrat, Helena Baran, Karina Steinbarth-Chmielewska,
Bohdan T. Woronowicz**

Zespół Profilaktyki i Leczenia Uzależnień
Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie

ALCOHOL AND OTHER DRUG DEPENDENCE AND THE QUALITY OF LIFE

ABSTRACT – Research on the quality of life (QoL) of alcohol and other drugs (AOD) dependent persons is sparse but interest in this issue is increasing.

Most studies revealed a link between alcohol dependence and low quality of life, and a negative correlation between dependence intensity and life quality. Alcohol abuse, however, seems to have little effect upon the QoL. Maintenance of abstinence, or even moderate drinking, by alcohol dependent persons contribute to an improvement of life quality. Relationship between alcohol dependence and the QoL is still not clear, and requires more research specifically directed towards this issue. There are no studies on the effect of pharmacotherapy of alcoholism upon the QoL.

Studies on the QoL of persons dependent on other drugs are even more scarce. Few such studies indicated relationships similar to those observed in alcohol dependence. Evaluation of the effectiveness of methadone substitution programs from the viewpoint of changes in the QoL seems particularly promising, because of the wide spectrum of somatic, psychological, psychopathological, social, economic and other problems linked to drug use and dependence, which clearly seem to improve as the result of participation in drug substitution programs.

Among many tools for the assessment of the QoL the SF-36 questionnaire stands out because aside from having good psychometric parameters it has proved itself in many studies of AOD dependent persons, and the frequency of its use makes the result comparisons much easier.

Key words: Quality of life, AOD dependence

WSTĘP

Jakość życia (ang.: Quality of Life, QoL) jest pojęciem wieloznacznym. Mimo że nauka stara się tworzyć definicje precyzyjne i jednoznaczne, pojęcie to zawiera odmienne treści, w zależności, czy używane jest np. w socjologii, psychologii, ekonomii, filozofii lub medycynie. W odniesieniu do tej ostatniej, dla odróżnienia od innych definicji, nierzadko używa się terminu: „jakość życia zależna od zdrowia” (ang.: *Health-Related Quality of Life, HRQoL*) (np. 9, 40, 42, 44, 48, 49), choć używanie skróconej wersji (QoL) jest powszechniejsze. W medycynie i dziedzinach jej pokrewnych konceptualizacja badań nad jakością życia doprowadziła do stworzenia